

РЕШЕНИЕ

№ 1643

гр. София, 14.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 51 състав,
в публично заседание на 14.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анета Юргакиева

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **10025** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на М. И. Ц., ЕГН [ЕГН], действащ чрез адв. А. К., срещу Решение № 1040-21-715/21.09.2022г. на директора на ТП на НОИ - С. град, с което е оставена без уважение жалба срещу Разпореждане № 212-00-4784-6 от 20.07.2022г. и Разпореждане № 212-00-4784-7 от 22.07.2022г., и двете издадени от ръководителя на осигуряването за безработица в ТП на НОИ - С. град.

Жалбоподателят оспорва решението и потвърдените с него разпореждания, като счита същите за постановени при пълна липса на мотиви - липса на реално излагане на фактическите и правни основания за издаването им. Излага подробни доводи, че процедурата по издаване на оспорения акт и на разпорежданията е съществено нарушена, за нарушение на материалния закон и неправилно прилагане на относимите регламенти, както и за несъответствие с целта на закона. Моли обжалваното решение на директора на ТП на НОИ, както и потвърдените с него Разпореждане № 212-00-4784-6 от 20.07.2022г. в частта, в която е изменен периодът на отпуснатото обезщетение, и Разпореждане № 212-00-4784-7 от 22.07.2022г., да бъдат отменени. В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. К., която поддържа жалбата и моли тя да бъде уважена по съображения, изложени в писмени бележки.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ - С. град, чрез юрк. И., оспорва жалбата и моли решението да бъде потвърдено. Подробни доводи излага в писмени бележки.

Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след като се запозна с жалбата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, установи следното:

На 30.09.2019 г. М. И. Ц. е подал заявление-декларация за отпускане на парично обезщетение за безработица /ПОБ/. Към заявлението е представен преносим документ /ПД/ U1, издаден от компетентната институция /КИ/ на Великобритания на 04.09.2019г., в който е удостоверен период на осигурена заетост от 25.10.2017г. до 27.08.2019г. вкл., както и доходи за периодите: от 08.11.2017 г. до 28.09.2018 г. вкл. и от 13.03.2019г. до 05.08.2019 г. вкл. Като основание за прекратяване на заетостта е посочено: "termination by employer" - уволнение от работодател. Със заявлението декларация М. И. Ц. е подал и Декларация относно определяне на пребиваване във връзка с прилагане на член 65 (2) от Регламент (ЕО) № 883/2004.

С Разпореждане № 212-00-4784-1 от 08.10.2019г. производството по отпускане на ПОБ е спряно до определяне на пребиваването на М. И. Ц.. На 30.01.2021 г. е получен С. Н006 /Отговор на искането за информация за пребиваване/, според който държава на пребиваване е Великобритания.

С оглед получения от Великобритания документ, производството по отпускане на ПОБ е възобновено, но с Разпореждане № 212-00-4784-3/04.02.2021г. е отказано отпускане на ПОБ с мотив, че съгласно разпоредбите на Регламент /ЕО/ 883/2004 НОИ не е компетентната институция по отпускането на ПОБ.

Разпореждане № 212-00-4784-3 от 04.02.2021 г. е потвърдено с Решение № 1040-21-362/30.03.2021 г. на директора на ТП на НОИ - С. град, но последното е отменено с влязло в сила Решение № 1314 от 01.03.2022 г. по адм.д. № 4099г. на АССГ, като преписката е изпратена за ново произнасяне на директора на ТП на НОИ.

В изпълнение на дадените отсъда указания и въз основа на удостоверените данни в ПД U1, представен от М. Ц., с Разпореждане № 212-00-4784-5 от 18.05.2022г. е отпуснато ПОБ в размер на 55.51 лв. дневно, считано от 30.09.2019 г. до 08.01.2020 г. Разпореждането е обжалвано относно размера на отпуснатото ПОБ.

На 07.06.2022 г., от ТП на НОИ - С. град са изпратени до компетентната институция на Великобритания С. U001СВ /Искане за осигурително досие/, С. U003 /Искане за информация за заплатата/ и С. Н001 /Искане за предоставяне на информация/, за повторно удостоверяване на посочените в ПД U1 период на осигурена заетост и доходи от заетост.

С Определение № 1040-21-449/14.06.2022 г. на директора на ТП на НОИ-С. град производството по жалба вх. № 1012-21-816/31.05.2022 г., предявена от М. И. Ц., е спряно до получаване на изисканата от Великобритания информация.

На 06.07.2022 г., от компетентната институция на Великобритания са получени С. U017 /Осигурително досие/ и С. U004 /Информация за заплатата/. В С. U017 са удостоверени периоди на осигурена заетост от 08.11.2017 г. до 28.09.2018 г. вкл. и от 13.03.2019г. до 05.08.2019 г. вкл., и като основание за прекратяване на заетостта е посочено - съкращение от работодателя. В С. U004 са удостоверени доходи от заетост за периодите от 08.11.2017 г. до 28.09.2018 г. вкл. - 2713.11 G. месечно и от 13.03.2019 г. до 05.08.2019 г. вкл. - 3350.60 G. месечно .

С Решение № 1040-21-547/15.07.2022 г. на директора на ТП на НОИ - С. град е възобновено производството по жалба вх. № 1012-21-816/31.05.2022 г., предявена от М. И. Ц., и административната преписка е върната на длъжностното лице по чл. 54ж, ал. 1 от КСО за ново произнасяне, в съответствие с мотивите на решението.

С Разпореждане № 212-00-4784-6/20.07.2022 г. е изменено разпореждане № 212-00-4784-5/18.05.2022г. в частта относно размера и периода на отпускното ПОБ по чл. 54а от КСО, като е определен нов размер на ПОБ - 74,29 лв. дневно, считано от 30.09.2019г., и нов период на ПОБ от 30.09.2019 г. до 14.12.2019 г.

По повод на новоопределения размер на ПОБ, на М. Ц. е изплатена разликата между стария размер на ПОБ и определения нов, за периода от 30.09.2019 г. до 14.12.2019г.

С Разпореждане № 212-00-4784-7/22.07.2022 г. е разпоредено жалбоподателят да възстанови добросъвестно полученото ПОБ за периода от 15.12.2019г. до 08.01.2020г. в размер на 777.14 лв. - главница.

Разпорежданията от 22.07.2022 г. са оспорени с жалба вх. № 1012-21-1193 от 29.08.2022г. по повод на която е постановено процесното Решение № 1040-21-715 от 21.09.2022г. на директора на ТП на НОИ - С. град.

При така установеното от фактическа страна, съдът формира следните изводи:

Жалбата е допустима, тъй като е подадена в срок, срещу акт, за който изрично е предвиден съдебен контрол, от лице, за което е налице правен интерес.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „б“ КСО разпорежданията за отказ или неправилно определяне, изменяне и прекратяване на обезщетенията за безработица се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Пред същия орган се обжалват по административен ред и разпорежданията за възстановяване на неоснователно получени плащания по ДОО / чл.117, ал.1, т.2, б. "д" отг КСО/.

Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. С оглед цитираната разпоредба оспореното решение на директора на ТП на НОИ С.-град е издадено от компетентен орган. От компетентен орган са издадени и потвърдените с решението разпореждания, предвид приложената по делото Заповед № 1015-21-79/16.03.2021 г. на директора на ТП на НОИ С. – град.

При издаването на оспореното решение е спазена изискуемата от закона форма и административнопроизводствените правила. Неоснователни са възраженията за немотивираност на оспорения акт. Противно на твърденията на жалбоподателя, съдът намира, че в решението на директора на ТП на НОИ са изложени в достатъчна степен фактическите и правни основания, въз основа на които административният орган е формирал волеизявлението си. Разпореждане № 212-00-4784-7/22.07.2022 г., също е подробно мотивирано, в това число относно правното основание, на което е разпоредено възстановяване на добросъвестно полученото обезщетение. Що се отнася до Разпореждане № 212-00-4784-6/20.07.2022 г., същото действително е с оскъдни мотиви, но с оглед разпоредбата на чл.97, ал.1, изр. второ от АПК, този порок е преодолян с решението на директора на ТП на НОИ

Относно материалната законосъобразност на процесното решение, предвид заявеното от жалбоподателя искане за отмяна на Разпореждане № 212-00-4784-6/20.07.2022 г. в частта относно определения нов период на обезщетението /не и относно размера/, спорни се явяват въпросите за периода на отпускното ПОБ, както и дължимостта от жалбоподателя на добросъвестно полученото от него обезщетение.

Както беше посочено, с Разпореждане № 212-00-4784-6/20.07.2022 г. органът по осигуряването е определил нов период на ПОБ от 30.09.2019 г. до 14.12.2019 г., като по същество е намалил продължителността на първоначално определения период, който е бил от 30.09.2019г. до 08.01.2020г.

Преди всичко, следва да се отбележи, че са неоснователни наведените в жалбата доводи за незаконосъобразност на разпореждането поради това, че след като жалбоподателят не е оспорил определения с Разпореждане № 212-00-4784-5 от 18.05.2022г. период за изплащане на обезщетението, то директорът на ТП на НОИ не е имал право да дава указания по този въпрос, съответно ръководителя на осигуряването за безработица не е имал право да преразглежда този въпрос. Разпоредбата на чл. 54ж. ал. 2 от КСО предвижда възможност за изменение или отмяна на влязло в сила разпореждане от органа, който го е издал, когато са представени нови документи или доказателства, които имат значение за определяне правото, размера и периода на паричното обезщетение за безработица или ако паричното обезщетение за безработица е неправилно отпуснато или неправилно е отказано отпускането му. След като законодателят е предвидил възможността за изменение на влязло в сила разпореждане, то по аргумент за по-силното основание е допустимо да бъдат изменяни и невлезлите в сила разпореждания. Освен това, директорът на ТП на НОИ не е ограничен в обхвата на проверката на обжалваното пред него разпореждане, а в КСО няма забрана, аналогична на тази по чл.155, ал.8 ДОПК. Следователно, директорът на ТП на НОИ извършва цялостна проверка по подадената до него жалба и при преценка за нейната основателност може и следва да издаде указания по всички въпроси, свързани с прилагането на закона – в конкретния случай за определяне на нов размер и период на обезщетението за безработица.

В случая, с издаденото ново Разпореждане № 212-00-4784-6/20.07.2022 г., с което е определен нов размер и нов период на ПОБ, органът по осигуряването стриктно и правилно е приложил материалния закон.

Съгласно чл. 54а. ал. 1, т. 1 от КСО, право на ПОБ имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд “Безработица” най-малко 12 месеца, през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването и които имат регистрация като безработни в АЗ. Според чл. 54а, ал. 4. т. 1 и т. 2 от КСО обезщетението се изплаща от датата на последното прекратяване на осигуряването, ако заявлението е подадено в тримесечен срок от тази дата и лицето се е регистрирало като безработно в Агенцията по заетостта в срок 7 работни дни от тази дата. Ако заявлението е подадено в тримесечния срок, но регистрацията на лицето като безработно в Агенцията по заетостта е направена след изтичане на срока по ал. 4. т. 2 по неуважителни причини, паричното обезщетение се изплаща от датата на регистрацията за определения по чл. 54в или чл.54б, ал. 3 или ал. 4 период, намален със закъснението /чл. 54а, ал. 6 от КСО/. В същия смисъл е и разпоредбата на чл. 3, ал. 4 от Наредбата за отпускане и изплащане на паричните обезщетения за безработица /НОИПОБ/. Периодът на закъснението е времето от деня, следващ датата на изтичане на срока за регистрация в Агенцията по заетостта, до деня, предхождащ датата на регистрацията, на която лицето се е регистрирало като безработно.

В конкретния случай безспорно се установява, че прекратяването на осигуряването на жалбоподателя е на 05.08.2019 г., когато е прекратен трудовия договор на жалбоподателя, т.е. датата на последното осигуряване на жалбоподателя е 05.08.2019г., както е удостоверено в С. U017. Също така, изначално е ясно е и не е спорно, че жалбоподателят е подал заявлението и се е регистрирал в Агенцията по заетостта на 30.09.2019г. В този смисъл категорично се установява, че регистрацията на жалбоподателя в Агенцията по заетостта е извършена след изтичане на срока по чл. 54а, ал. 4. т. 2 от КСО, като не се правят твърдения и не са наведени доводи за

наличие на уважителни причини за закъснението. При това положение, правилно е определен периода на отпуснатото обезщетение за безработица от датата на регистрацията на лицето в Агенцията по заетостта - 30.09.2019г.

Съгласно чл.54в от КСО паричните обезщетения за безработица се изплащат ежемесечно през месеца, следващ този, за който се дължат, за срок, определен според продължителността на осигурителния стаж, по време на който лицата са били осигурени за безработица. С оглед осигурителния стаж с осигуряване на жалбоподателя, периодът по чл.54в от КСО е 4 месеца. Намален с периода на закъснението съгласно чл.54а, ал.4, т.2 КСО /1 месец и 15 дни/, периодът на отпуснатото обезщетение е коректно определен на 2 месеца и 15 дни. Предвид изложеното, правилно е преценено от длъжностното лице по осигуряването, че следва да бъде изменен периода за изплащане на ПОБ, съобразно действителната фактическа обстановка, удостоверена от компетентната институция на Великобритания.

Жалбата е неоснователна и по отношение Разпореждане № 212-00-4784-7 от 22.07.2022г., с което е постановено възстановяване на добросъвестно полученото обезщетение за периода от 15.12.2019 г. до 08.01.2020 г. Предвид изменения период на обезщетението, изплатеното такова за периода от 15.12.2019г. до 08.01.2020 г. в размер на 777.14 лв. се явява безспорно получено без основание. Органите по осигуряването не отричат, че сумите са добросъвестно получени от жалбоподателя, поради което и са приложили разпоредбата на чл.114, ал.2 от КСО. Съгласно посочената разпоредба, добросъвестно получените суми за осигурителни плащания не подлежат на възстановяване от осигурените лица с изключение на следните случаи, в които възстановяването на сумите е без лихва до изтичането на срока за доброволно изпълнение: 1. по чл. 40, ал. 7, чл. 54е и чл. 54м, ал. 2, т. 2; 2. когато след изплащането им са представени нови документи или данни, които имат значение за определяне на правото, размера и срока на изплащане; 3. на изменение или прекратяване на обезщетение или пенсия в резултат на получени доказателства при прилагане разпоредбите на международен договор, по който Република България е страна, или на европейските регламенти за координация на системите за социална сигурност.

В случая административният орган се е позовал на получените на 06.07.2022г. от компетентната институция на Великобритания документи - С. U017 и С. U004, въз основа на което е обосновал наличието на правното основание по чл. 114, ал.2, т.3 КСО. С оглед установените по делото факти и обстоятелствата се потвърждават изводите на директора на ТП на НОИ, че изменението на периода на обезщетението /в резултат на което част от получените суми се явяват недължимо изплатени/ е вследствие получените от Великобритания доказателства.

Видно от представения от жалбоподателя документ U1, в него са отразени периоди на осигуряването от 25.10.2017г. до 27.08.2019г. и данни за последен осигурителен доход – до 05.08.2019г. В този смисъл, изначално е съществувала неяснота относно продължителността, началото и края на периодите на осигуряване на лицето и по-конкретно дали последното осигуряване на лицето е 27.08.2019г. или 05.08.2019г. Този въпрос има значение за установяване периода на закъснението по чл. 54а, ал.6 КСО и за определяне срока на изплащане на обезщетението. Въпреки неяснотата обаче, прилагайки разпоредбата на чл. 8, ал. 4 от НОИПОБ /според която ако представен документ, удостоверяващ осигурителен стаж и/или доход по законодателството на държава, с която се прилагат европейските регламенти в

областта на социалната сигурност, е необходимо изясняване на осигурителния стаж и/или доход, до постъпване на отговор от компетентната институция на другата държава преценката на правото и определянето на размера на паричното обезщетение за безработица се извършва въз основа на наличните редовни документи и на данните по чл. 5. ал. 4. т. 1 КСО/, органите по осигуряването първоначално са определили обезщетението въз основа на данните в документ U1, като са приели за дата на последното осигуряване на лицето 27.08.2019г., което е било и по-благоприятни за лицето. В крайна сметка обаче точните и категорични данни относно последното осигуряване на жалбоподателя са постъпили в НОИ на 06.07.2022 г., когато от Великобритания са получени С. U017 и С. U004. Разпоредбата на чл. 4, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004, предвижда, че предаването на данни между институциите или органите за връзка се извършва по електронен път. Електронният обмен на информация между държавите-членки се осъществява чрез структурираните електронни документи /С./, съгласно дефиницията в регламента. При разминаване/несъответствие в информацията, удостоверена в издадения на лицето преносим документ /ПД/, и С., превес имат последните, тъй като именно чрез тях се осъществява електронния обмен на данни между институциите. Следователно, тъй като в конкретния случай периода на ПОБ е изменен вследствие получените от Великобритания документи - С. U017 и С. U004, а изплатената на жалбоподателя сума в размер на 777.14 лв. за периода 15.12.2019г. до 08.01.2020 г. се явява неоснователно получена, тя подлежи на възстановяване съгласно чл.114, ал.2, т.3 от КСО.

В обобщение, разпореждането на длъжностното лице по осигуряването за безработица, с което е определен нов срок за изплащане на ПОБ, както и разпореждането за връщане на добросъвестно получената сума, са издадени в съответствие с материалния закон. Съобразно контролните си правомощия и при спазване изискванията на чл.146 от АПК директорът на ТП на НОИ правилно е потвърдил обжалваните пред него разпореждания, поради което жалбата се явява неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора следва да бъде уважена претенцията на ответника за юрисконсултско възнаграждение.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 51 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. И. Ц. против Решение № 1040-21-715/21.09.2022г. на директора на ТП на НОИ - С. град, с което са потвърдени Разпореждане № 212-00-4784-6 от 20.07.2022г. и Разпореждане № 212-00-4784-7 от 22.07.2022г. на ръководителя на осигуряването за безработица в ТП на НОИ - С. град.

ОСЪЖДА М. И. Ц. да заплати на ТП на НОИ - С. град сума в размер на 150 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: